

МАРШРУТ

«Маріїнський парк – Володимирська гірка»

① **Маріїнський палац** у Києві зведено в 1750-1755 роках за зразком палацу, який проектував Бартоломео Растреллі для Олексія Розумовського, фаворита та фактичного чоловіка імператриці Єлизавети Петрівни. Під час відвідування Києва 1744 року Єлизавета сама обрала місце для палацу. Будівництвом керував видатний російський зодчий Іван Федорович Мічурін. Йому допомагали відомі архітектори М.Васильєв, П. Нейолов, Ф. Нейолов, М. Сальников та інші. Офіційно спорудження палацу завершилося у 1755 році. Замовниця робіт так і не встигла побувати тут.

Палацовий комплекс має строго симетричну композицію. Головний двоповерховий корпус і одноповерхові бічні флігелі утворюють широке подвір'я. Архітектура палацу вирішена у стилі бароко. У фарбуванні палацу використані типові для українського бароко кольори: бірюзовий для стін, світло-жовтий для колон та карнизів, білий для ліплення і балюстрад. Все це надає споруді святкового й урочистого вигляду.

Тривалий час палац був відомий як Царський. Катерина II була однією з перших осіб, хто завітав сюди 1787р. під час подорожі в Тавриду. І прожила в ньому майже три місяці. Він її не вразив – після петербурзьких резиденцій здався маленьким, незатишним. Та й узагалі, Катерина аж ніяк не захоплювалася Києвом, на відміну від попередниці. Після її візиту палац віддали генерал-губернаторам Південно-Західного краю. У ньому мешкали такі відомі діячі, як фельдмаршал Петро Рум'янцев-Задунайський та відомі в майбутньому полководці Михайло Кутузов, Михайло Милорадович і герой Франко-російської війни 1812 року М. Раєвський. В одному з флігелів палацу влаштовувалися публічні театральні вистави.

Пожежа 1819 року знищила другий поверх, який був дерев'яним, внаслідок чого палац перетворився на казарму. Протягом 1834 – 1867 років Царський палац був орендований «Акціонерним товариством мінеральних вод». Центральну будівлю було переобладнано на зал з десятима ваннами, наповненими цілющою лаврською водою, і кімнати для прийому вод, а флігелі – в кімнати для гостей.

Друге життя палацу надав Олександр II, коли віддав наказ щодо відновлення резиденції і доручив цю роботу архітектору Маєвському, за участю також Олександра Шілле. Рік завершення робіт (1870) викарбуваний римськими цифрами у картуші на фасаді, зверненому в парк. За час реконструкції повністю звели заново другий вже кам'яний поверх, прибудували балкон зі сходами у центральній частині та реставрували інші кімнати у стилі бароко та ренесансу. Імператор Олександр II разом із дружиною Марією Олександрівною відвідали резиденцію. На честь імператриці палац отримав сучасну назву. Цариця дуже полюбила цей будинок, куди згодом перебралася із Москви. До 1917 року будівля залишалася офіційною резиденцією російських царів у Києві.

За однією з версій палац названий ім'ям дружини Олександра II – імператриці Марії Олександрівни, яка влаштувала в 1874 р. на місці колишнього парадного плацу регулярний парк в англійському пейзажному стилі площею 8,9 га, виділивши на це 22 тисячі рублів сріблом. На який дивиться головний фасад палацу. Алеї цього парку - звивисті, наче «вписані» в ландшафт. З протилежного боку палацу - Міський (Царський) Сад, закладений 1748 року на основі старовинного виноградного саду (заснованого ще

Петром I). Його стиль - переважно класичний регулярний: мережа прямих алей, що перехрещуються під прямими кутами.

Під час Першої світової війни з 1915 року в Палаці перебувала мати імператора Миколи II Марія Федорівна, яка керувала відправленням санітарних потягів та лікуванням поранених солдат. У палаці Марія Федорівна і дізналася про зречення Миколи II в 1917 році, після чого переїхала до Криму.

А потім настав 1918-й... Перше більшовицьке нашествя на Київ зробило парк, як мовиться, похмурым місцем страт. Маріїнський тоді став резиденцією полковника Муравйова. Страшний був час, коли в колишньому імператорському саду купами нагромаджували трупи «класових ворогів».

Пізніше перед палацом з'явилися вже поховання революціонерів.

У недовгу епоху Української Народної республіки та Гетьманату Скоропадського в ньому розташовувалися різні міністерства. У 1919-20 роках у палаці знаходився Раднарком УРСР. Пізніше його займали установи найрізноманітнішого спрямування – від штабу військового округу до сільськогосподарського музею і технікуму. В кінці червня 1941 р. у палаці повинні були відкрити центральний музей Тараса Шевченка.

Палац дуже потерпав у період Німецько-радянської війни: бомба, що влучила в нього, зруйнувала центральну частину будівлі. У 1945–1949 роках палац відбудували під керівництвом українського архітектора П. Альошина, і відтоді він став місцем урочистих прийомів.

На початку 1980-х палац чекала чергова масштабна реконструкція. Коли у травні 1981-го на святкуванні 1500-річчя Києва у ньому мав зупинитися вже зовсім хворий Леонід Брежнєв, у будинку було влаштовано ліфт на другий поверх. Заради ліфта зруйнували імператорський кабінет Олександра II. Водночас, в іншому реконструкція пішла палацу на користь – повністю було відновлено мармурові сходи на другий поверх, відтворено по кресленнях і малюнках старовинні меблі та люстри, а головне – наново викладено віртуозний набірний паркет, який викликає незмінне захоплення у відвідувачів. Царський палац перетворився на місце, гідне прийому поважних осіб.

Із здобуттям незалежності України Маріїнський палац у Києві стає президентською резиденцією. Тут проходять урочисті державні події - нагородження, прийоми, вручення вірчих грамот послами іноземних держав, саміти і зустрічі офіційних делегацій на найвищому рівні. У 2007 році будівлю закрили на реставраційні роботи, які наразі завершені і палац готовий до виконання своїх функцій.

Будівля виконана у стилі бароко, має симетричну композицію. Складається із головного двоповерхового корпусу та одноповерхових бічних флігелів. Має П-подібний вигляд. Внутрішнє оформлення кожного приміщення відрізняється один від одного. Білий зал, що знаходиться у центральній частині, є головною окрасою палацу. Він з'єднаний із вестибюлем високими аротними прорізами. Зразу до нього примикає Зелена вітальна та Бенкетний зал. Майже всі зали побудовані на одних домінуючих кольорах, які стали назвами кімнат. Решта приміщень вирішена у складних і несподіваних кольорах. На стінах палацу висять картини майстрів 18–20 століть, також збереглися

фрагменти розписів стін італійського художника Камілла Алліауді, які можна побачити на медальйонах над камінами.

Цікаві факти

- На фоні Маріїнського палацу знімали фільм 1976 р. «Дні Турбіних», де споруда виступила гетьманською резиденцією.
- За протоколом, у палаці зупиняються короновані особи під час офіційних візитів до країни.
- Відкриття церемонії Євробачення 2017 року відбувалося поблизу Маріїнського палацу. Тоді у парку постелили найдовшу червону доріжку за всі роки існування пісенного конкурсу – 265 м.
- Існує дивний факт: усі попередні рази позолотити капітелі колон з тих чи інших причин були невдалими, і капітелі лишалися чорними. Можливо це пам'ять про негоди, які пережив палац. В усякому разі, саме завдяки цьому дивному факту колишню царську резиденцію включають до екскурсії «Містичні місця Києва».
- Зараз до палацу можна замовити екскурсію.

2

Стадіон «Динамо» імені Валерія Лобановського -футбольний стадіон у Києві, домашня арена футбольного клубу «Динамо» (Київ). Названий на честь багаторічного наставника команди Валерія Васильовича Лобановського. Вміщує 16 873 глядача, за кількістю місць є другим найбільшим стадіоном Києва після Національного спорткомплексу «Олімпійський». Розташований у центрі Києва по вулиці Михайла Грушевського 3, неподалік від станції метро «Майдан Незалежності». Комплекс стадіону «Динамо» імені Лобановського є пам'яткою архітектури та історії місцевого значення.

Стадіон розташований у парковій зоні Києва. З одного боку територія обмежується Петрівською алеєю, з усіх інших - Миським парком. Поле стадіону орієнтоване з північного сходу на південний захід, навколо нього розміщуються трибуни у формі овалу: головна трибуна на відстані до 10 метрів від поля, протилежна до 15, трибуни за воротами до 40 метрів від поля. Пластикові крісла, згідно з кольорами «Динамо», сині та білі, при чому білі сидіння на трибунах утворюють написи «ДИНАМО», «КИЇВ», та «1927», тобто рік заснування футбольного клубу. Головна трибуна — північно-західна - знаходиться на одному рівні з футбольним полем, інші піднято над полем на 2,5 метри. Глядацькі місця розділені на 29 секторів та ложу для преси, нумерація секторів за годинниковою стрілкою починається з головної трибуни. Кожен сектор нараховує від 13 до 23 рядів сидінь. Вздовж усієї головної трибуни простягається будівля клубного офісу, яка зі сторони поля має глядацькі місця для почесних гостей. На даху офісу під час телевізійних трансляцій встановлюються головні телекамери.

Стадіон під час матчів заповнюється через 2 входи: один - головний - зі сторони вулиці Грушевського, інший з Миського парку. Прохід глядачів здійснюється через турнікети, які сканують штрих-код квитка. На сектори головної трибуни вболівальники потрапляють знизу, пройшовши через прохід під 26-м сектором. Вхід на інші сектори

здійснюється зверху, дорогу до них виконано у вигляді алеї по периметру глядацьких місць.

У перші роки після заснування клубу київське «Динамо» не мало власного стадіону: головні матчі відбувалися на Червоному стадіоні, найбільшій на той час арені міста, а тренування проходили на спортивному майданчику в Першотравневому парку. У 1930 році товариство «Динамо» отримало підтвердження від Комітету господарства УСРР про будівництво замість оранжерей поблизу зазначеного спортивного майданчика нового стадіону.

Будівництво стадіону розпочалося 1931 за проектом П. Ржечицького. За два роки були виконані основні роботи щодо загального розпланування комплексу стадіону і насамперед спортивного ядра з футбольним полем та біговою доріжкою. Зведення наступних окремих споруд на його території велося у 1934–36 за проектами цивільного інж.-арх. В. Осьмака та арх. В. Беспалого (головне спортивне ядро), арх.-худ. Н. Манучарової та арх. В. Поліщука (головний вхід), арх.-худ. Й. Каракіса (ресторан «Динамо») та ін. Арена будувалася силами в'язнів та самих киян, яких залучали на так звані недільники.

Відкриття стадіону, яке кілька разів відкладали через голод, відбулося 12 червня 1933 року. Матчем-відкриттям став фінальний поєдинок всеукраїнської Динаміади між командами Києва та Харкова, який київські динамівці виграли з рахунком 2:1. Цю гру відвідало 45 000 осіб при вдвічі меншій кількості глядацьких місць, оскільки було оголошено про можливість придбати деякі продукти в буфетах стадіону. Арена, збудована за зразком берлінського стадіону, отримала ім'я наркома внутрішніх справ Всеволода Балицького та мала 18 000 сидячих місць, частина яких знаходилася під дерев'яним навісом.

У 1936 році завершили роботи на колонадою при головному вході. Архітектори — Н. Д. Манучарова та В. І. Поліщук. Після перенесення столиці республіки з Харкова до Києва (у 1934) споруда отримала назву Всеукраїнський стадіон «Динамо» імені Балицького. У середині 1930-х років стадіон «Динамо» носив імена спочатку наркома (народного комісара) Всеволода Балицького, а потім — члена ЦК ВКП(б) Миколи Єжова. Після 1937-38 рр. і Балицький і Єжов були оголошені зрадниками та «ворогами народу». Назва стала просто Всеукраїнський стадіон «Динамо».

Під час Другої світової війни на стадіоні виступали лише німецькі команди, від чого в народі його стали називати Німецький. Від 1945 до 1949 року «Динамо» (Київ) грало тут більшість своїх домашніх ігор. Після 1949 року команда переїжджає на Республіканський стадіон.

З 1956 року на стадіоні грали дублери та другі команди «Динамо». Ґрунтовну реконструкцію стадіон пройшов перед Олімпіадою-80. Ігор тут не проводили, проте спортсмени використовували цю арену для тренувань. Останньою великою перебудовою стало встановлення пластикових сидінь та усунення легкоатлетичних доріжок. Тому з 1990-х років «Динамо» (Київ) проводило на арені ігри Кубка УЄФА та кваліфікаційних

раундів Ліги чемпіонів. Матчі основної сітки відбувалися на значно більшому НСК «Олімпійський».

15 травня 2002 року, після смерті видатного тренера Валерія Лобановського, київський стадіон «Динамо» названо його іменем.

3 **Парковий міст** над Петровською алеєю у Києві має більш ніж столітню історію. Парковий міст, який з'єднує Хрещатий парк із Міським або Царським парком, в народі прозвали «Містком закоханих».

Місток Закоханих збудовано у 1910 році за проектом відомого мостового будівельника, «батька електрозварювання» Євгена Патона. Це один із перших розбірних металевих мостів в Україні. Відразу після випробування, у 22 листопада 1910 року, міст відкрили.

У роки громадянської війни дерев'яний настил мосту розібрали на дрова, проте у 1920-х його відновили. У 1930-ті роки на мосту з'явилися ліхтарні стовпи. У 1983 році старі конструкції мосту було демонтовано й перевезено до Переяслава-Хмельницького у музей народної архітектури і побуту, а за їх зразком було встановлено нові.

Міст закоханих також називають Чортовим, тому що спочатку люди боялися ходити по дерев'яному настилу, до того ж міст ще й хитало від вітру. Називають його ще і Мостом божевільних, бо з нього стрибали й ті, чиє кохання залишалося нерозділеним.

За легендою, якщо ви разом з коханою людиною перейдете через міст, то ви ніколи не розлучитеся. Часто закохані писали на перилах свої імена, щоб уберегтися від сварок, розвішували замочки – символ міцного кохання.

7 травня 2013 року біля мосту був встановлений пам'ятник закоханим - «Історія кохання», Луїджі і Мокрини - італійцята українки, яких познайомила і розлучила війна і які пронесли своє кохання через усе життя і через 60 років зустрілися завдяки телепрограмі «Ждименя», куди Луїджі Педутто відправив листа з проханням знайти свою колишню кохану. Нарешті вони змогли знову обійняти один одного. Саме ці зворушливі обійми відтворили скульптори Григорій Костюков та Олександр Моргацький.

Луїджі та Мокрина – реальні люди, реальні почуття, реальне життя. Вони познайомилися у австрійському військовому таборі для полонених у 1943 році, але після закінчення війни не мали змоги бачитись. Лише 2004 року отримали змогу зустрітись знову.

На урочисте відкриття скульптури «Історія кохання», особисто прийшов Луїджі Педутто, онуки Мокрини Юрзук, Після цієї зустрічі вони надовго не розлучалися. Незабаром Луїджі запропонував Мокрині руку і серце. На жаль, на цей раз в їхні плани втрутилася смерть – у кращий світ відійшов Луїджі. Але, увічнені в бронзі, вони будуть разом назавжди, як і хотіли цього все життя.

З Мосту Закоханих можна розглянути майже весь лівий берег, цю частину міста видно, як на долоні. З Мосту Закоханих також відкривається чудовий вид на Труханів острів та Дніпро.

У січні 2014 року внаслідок сутичок між протестувальниками Євромайдану і «Беркутом» міст було пошкоджено. Його відновлено зусиллями громади міста Коломия, як символічна данина шани та подяки киянам за їхню неоціненну підтримку і жертвовну допомогу в революційних подіях 2013–2014 рр.

4 **Водно-інформаційний центр** створено Київською міською державною адміністрацією за підтримки Міністерства довкілля Данії до Дня Києва 24 травня 2003 року, під час проведення в Києві 5-ї Європейської конференції міністрів охорони навколишнього середовища «Довкілля для Європи».

Центр розміщено у відновлених спорудах першого київського централізованого водогону: водонапірних баштах, побудованих в 1872 та 1876 роках (архітектор Олександр Шіле), та підземному резервуарі чистої води.

Київська міська Дума розглянула проекти з Америки та Австрії. Однак у результаті зупинилися на варіанті вітчизняного інженера Аманда Струве. Проект водопостачання Києва був затверджений ще в 1864 році. Але тільки через п'ять років зібрали підприємців, готових фінансувати роботи, та поінформували про можливість будівництва централізованого водопроводу. У січні 1871 року створили акціонерне Київське товариство водопостачання, головою якого призначили Струве.

22 травня 1871 року урочисто заклали перші споруди централізованого водопроводу. Джерелом водопостачання обрали річку Дніпро, неподалік від Володимирського узвозу. Основними конструкційними елементами водопроводу були дві 20-метрові водонапірні вежі, де сьогодні і знаходиться наш музей, а також з'єднуючий їх величезний регулюючий підземний резервуар ємністю 110 тисяч відер (у більш звичних цифрах – 1 млн 350 тис. літрів). Зараз він не справляє такого колосального враження, оскільки ємність для зручності розділена фальшпідлогою. У двох цегляних водонапірних вежах, побудованих Струве, на трьох поверхах були житлові приміщення для доглядачів, причому з підведеною електрикою і телефоном, та ще й паровим опаленням. Це було суперсучасно для того часу.

Експозиція Водно-інформаційного центру розповідає про роль води у природі та житті людей, про історію Київського водогону, технології очищення та транспортування води до споживача, водовідведення та очищення стічних вод.

Основна експозиція розміщується у приміщенні колишнього підземного резервуару чистої води, побудованого 1909 року. Резервуар було збудовано після переходу міста на артезіанське водопостачання з метою кращого забезпечення містян водою. Старовинна водонапірна башта ліфтом опускає нас під землю - і потрапляєш у казковий атракціон, де головна героїня - вода у всіх можливих проявах і видах. Величезні акваріуми, гігантський унітаз, моделі артезіанської свердловини та каналізаційного колектору. У музеї стаєш... співтворцем світу. Саме так. Ну де ще можна самому прокласти річкове русло? Ми потрапляємо в самий початок творіння: над нами гримить доісторичний грім, ллється дощ і шумлять перші гейзери, тають льодовики та ревуть водоспади: ми бачимо, як вода змінює природу, несе життя, формує нашу планету.

Автором виставкової експозиції є дизайнер з Данії КарстонМоллер.

Київський академічний театр ляльок - найстаріший ляльковий театр України. Заснований у 1927 році як філія Театру юного глядача. Ініціаторами створення театру були народний артист Олександр Соломарський та актриса Ірина Деєва. Але лише через два роки після відкриття театр ляльок був виділений зі складу ТЮГу.

Перший театральний сезон було відкрито 2 виставами — «Старовинний петрушка» та «Музики» за Л. Глібовим у постановці П. Щербатинського.

Від 1960-х років художнє керівництво театру здійснював учень професора Корольова М. М. заслужений артист України Ю. І. Сікало. За його ініціативою при театрі було відкрито студію з підготовки акторів-лялькарів, а при Київському коледжі естрадно-циркового мистецтва — спецкурси «Актор з лялькою на естраді» та «Актор театру ляльок».

Спочатку новий театр працював в приміщенні колишнього кінотеатру «Роте фане» (вул. Хрещатик, 36). З 1936 року до початку війни він займав сучасний Будинок актора (вул. Ярославів вал, 7), а в 1955 році був переведений в будівлю колишньої Хоральної синагоги, де і перебував до 1997 року, коли приміщення була повернуто іудейській громаді.

Вісім років після цього театр не мав свого приміщення, мандруючи по орендованим майданчикам, поки в 2005 році не було побудовано існуючий будинок - справжній казковий палац, одну із безумовно кращих споруд сучасної архітектури в Києві. Акустика і оснащення нового театру являються одними з кращих в Європі. Проект Київського академічного театру ляльок розробив архітектор Віталій Юдін. Триповерхова будівля у формі казкового замку з шпилями вміщає в себе два зали - на 300 і 110 чоловік.

30 жовтня 2002 року рішенням Колегії Міністерства культури і мистецтв України за вагомих внесок у розвиток театрального мистецтва театру надано звання академічного, і відтепер він має назву Київський державний академічний театр ляльок.

Театр є колективним членом Міжнародної асоціації діячів театрів ляльок «УНІМА» (UNIMA).

Пам'ятник Жабі. Жаба Скарбничка з'явилася в Києві в 2010 році 29 травня. Скульптура повністю виготовлена з благородного металу - бронзи, а вага становить майже 6 тон. Багато хто вважає, що жаба є символом достатку і багатства, тому завжди кидають в її рот символічну монету.

Жаба Скарбничка не дарма так називається, головний автор задумки, Олег Пінчук, втілює одну дуже цікаву ідею в життя. У середині самої жаби знаходиться спеціальний ківш, в який потрапляють всі монети, кинуті в рот жаби усіма бажаючими перехожими. Після досягнення певної ваги і ступеня наповненості, він самостійно перевертається і випадкова людина, що опинився в цей момент поруч, може отримати несподіваний сюрприз – отримати накопичений скарб Жаби.

Подейкують, що цей пам'ятник вміє плюватися, за легендою всередині захований ще один механізм, який збирає дощову воду. Цією водою Жаба плюється, так що під час дощу потрібно обережно підходити до її пащі.

В пам'ятника Жабі є багато обличь, перше обличчя жаби це жаб'яче, яке всі бачать. Друге обличчя можна побачити в роззявленій пащі ніс-язик, очі (з яких вона плюється) і брови, все це можна розгледіти без особливих зусиль. Третє обличчя у неї на спині ближче до попки, ніс і провали очей. Є ще як мінімум два. Де – самі пошукайте.

5 «Без Подолу Київ неможливий, як Святий Володимир без хреста», – співається в одній жартівливій пісні. **Пам'ятник Святому Володимиру**, який у 988 році проголосив християнство основною державною релігією Київської Русі, розташований між двома центральними частинами Києва – Печерськом і Подолом. За переказами, саме неподалік від цього місця хрестили у річці жителів міста.

Пам'ятник Володимирі Великому (Пам'ятник князю Володимирі) - найстаріший скульптурний пам'ятник Києва, споруджений у 1853 році. Один із символів міста. Розташований на нижній терасі Володимирської гірки на висоті 70 метрів над рівнем Дніпра.

До того, як на Володимирській гірці з'явився пам'ятник князю Володимирі рівноапостольному, це місце називалося Михайлівською гіркою, на ім'я Михайлівського монастиря, якому належала земля. Ще в середині 19 століття схили Михайлівської гірки були вкриті виноградниками. Після того, як землі відійшли у власність міста, почалася реконструкція Михайлівської гірки. Тут влаштували парк по типу Швейцарських гір: розбили газони, проклали алеї й розставили лави для відпочинку, навіть побудували чайний павільйон і фонтан. Різнорівневі тераси з'єднувалися цегельними доріжками й сходами.

Перші ідеї будівництва пам'ятника Святому князю Володимирі з'явилися вже у 1833 році. Потому тривали багаторічні суперечки, який хрест – православний чи латинський – має бути у Володимира і як він його має тримати. Врешті-решт Священний Синод вирішив, що Володимир триматиме так званий латинський хрест, а цар видав указ, що хрест має бути рівний, а не похилений.

Пам'ятник було побудовано лише через 20 років, у 1853 році, і він став першим пам'ятником у Києві, який було встановлено історичній особистості. Через багаторічну підготовчу роботу та тривале доопрацювання проекту остаточний варіант пам'ятника став поєднанням багатьох запропонованих ідей. Сама статуя була побудована за планами архітектора Василя Демут-Малиновського (1779-1846), а постамент – згідно з пропозицією російського архітектора німецького походження Олександра Тона (1790-1858). Остаточним виконанням у бронзі та встановленням пам'ятника керував барон Петер Клодт фон Юргенсбург. Ці три прізвища вказано на стилобаті.

Пам'ятник Святому Володимирі видно здалеку: він заввишки 20 метрів. Бронзова фігура князя висотою 4,4 м встановлена на восьмигранному 16-метровому постаменті, що має вигляд каплиці. Володимир Великий зображений у парадному плащі з князівською шапкою у лівій руці. В правій він тримає великий хрест, що з 1890 р. оснащений електричним підсвічуванням. Світло вмикається вночі і слугує орієнтиром для пропливаючого по Дніпру транспорту.

Скульптурні деталі пам'ятника:

- горельєф – сцена з обряду хрещення киян 988 р.;
- барельєф – герб Києва із зображенням архистратига Михаїла – небесного покровителя столиці;
- біля підніжжя – зображення бичачих голів, зміїв, стрічок, зброї, символів родючості тощо

Михайло Булгаков згадує пам'ятник у романі «Біла гвардія»: «Але найкраще сяяв електричний білий хрест у руках величезного Володимира на Володимирській гірці, і його було видно здалеку, і часто влітку з чорної імли, з плутаних заводей та вигинів річки, з верболозу, дивилися на нього човни і знаходили за його світлом шлях у місто. Взимку хрест сяяв у чорній гущавині небес і холодно та спокійно спочивав над темними похилими далями лівого берега».

Із пам'ятником князеві Володимиру пов'язано чимало легенд. Наприклад, про те, що під його постаментом є потужний підземний колодязь, який варто лише зворухнути – і величезний потік води змиє увесь Київ. Згідно з іншою легендою, під постаментом заховано церковні скарби. Також, літери «СРКВ» (Святий Рівноапостольний Князь Володимир) всередині зображеної на одному із барельєфів зірки російського ордена Святого Володимира перевернуті. В тому, що насправді є просто помилкою ливарників, дехто також схильний вбачати містичний зміст.

До речі, деякі таємниці, пов'язані з монументом, все ж таки існують. Навкруги пам'ятника немає жодного місця, з якого без спеціальної техніки можна було б розгледіти обличчя святого. Гордовито дивиться Володимир на місто, яке завдяки йому стало колыскою православної віри. Найстаріший пам'ятник в Києві є широковідомим символом міста.